

Упутство, директива (енгл. *directive*) јесте правни акт који је обавезан за државе чланице на које се односи у погледу циља који треба остварити, с тим што је препуштено држави чланици да својим прописом утврди начин остварења тог циља.

Одлука (енгл. *decision*) јесте правни акт који је обавезујући у целости за државе чланице, правна и физичка лица на које се односи.

Препоруке (енгл. *recommendations*) и мишљења (енгл. *opinions*) нису обавезујући акти и могу бити упућени државама чланицама (свим или појединим), појединим групама или појединцима, које упућују на неко пожељно понашање. Ти акти, иако имају необавезујући карактер, у пракси се уважавају и у потпуности утичу на одређени начин поступања.

Уредбе и директиве које се односе на све државе чланице, као и одлуке у којима није назначено на кога се односе, објављују се у „Службеном листу Европске уније”.

29. Примена права ЕУ и улога Европског суда правде.

Једна од низа специфичности права ЕУ јесте то да се оно примењује како на државе чланице, што је карактеристика међународних организација и међународно-правних односа, тако и на правна лица (привредна друштва и друге субјекте) и физичка лица – предузетнике и грађанство ЕУ, што је карактеристично за право суверених држава (принцип непосредног дејства).

Према Уговору о функционисању ЕУ, за спровођење правно обавезујућих аката ЕУ државе чланице предузимају све мере које су предвиђене њиховим унутрашњим правом. Када су неопходни једнообразни услови за спровођење правно обавезујућих аката ЕУ, надлежност за спровођење ових аката поверава се Комисији.

Према Уговору о функционисању ЕУ, примена права ЕУ у пракси од стране држава чланица јесте основа за добро функционисање ЕУ. У том смислу, ЕУ може подржавати напоре држава чланица за унапређење њихове административне способности да спроводе право ЕУ, пре свега обезбеђивањем размене информација и запослених у администрацијама држава чланица, као и подршком програмима стручног усавршавања запослених у администрацијама држава чланица.

О поштовању права ЕУ приликом тумачења и примене правних аката ЕУ стара се Суд правде.

У вези с тим, треба нагласити да је Суд правде користећи наведено овлашћење, кроз своју праксу – доносећи конкретне пресуде, одиграо веома значајну улогу у успостављању принципа преимућства (супремације) права ЕУ над законодавством држава чланица у оним областима у којима су институције/органи ЕУ надлежни да доносе прописе. Овај принцип „непосредног дејства и надређености права ЕУ” Суд правде ЕУ је у својој пракси примењивао увек када се радило о примени аката ЕУ, без обзира на њихову врсту и правну снагу. При доношењу својих пресуда Суд правде је полазио и од општих принципа садржаних у оснивачким уговорима ЕУ и у уставима држава чланица, као што су, на пример, принципи основних људских права и слобода, „четири основне слободе кретања” и слично.

30. Правне тековине ЕУ.

Када се говори о праву ЕУ и уопште о деловању ЕУ, стручњаци уобичајено користе израз „правне тековине ЕУ” (фр. *acquis communautaire*), под којима се подразумевају сва права и обавезе које су преузеле државе чланице ЕУ, односно то су, поред свих наведених примарних и секундарних извора права ЕУ, садржај, начела и политички циљеви оснивачких уговора, мере које се односе на заједничку спољну и безбедносну политику, као и усвојене резолуције и декларације ЕУ.

Током преговора о проширењу ове правне тековине су биле првобитно организоване, односно подељене у 31 поглавље, да би касније, везано за процес преговора са Хрватском као последњом државом која је ступила у чланство били подељени у 35 преговарачких поглавља:

1. Слободно кретање робе,